

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 11C/66/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7607213957
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Ernestová
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2014:7607213957.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves samosudca JUDr. Alena Ernestová v právnej veci žalobcu Slovenská konsolidačná, a.s., so sídlom v Bratislave, Cintorínska 21 proti žalovanému K.. K. Š., E. C. XXX, právne zastúpenému JUDr. Milanom Križalkovičom, advokátom so sídlom v Spišskej Novej Vsi, Hviezdoslavova 11 o zaplatenie 490 680,40 Sk t.j. 16 287,60 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 16 287,60 eur (490 680,40 Sk) s 5,25 % úrokom z omeškania od 11.2.2014 do zaplatenia a na trovách konania 2 589,61 eur, všetko do 3 dní právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti čo do uplatnených úrokov súd návrh žalobcu z a m i e t a.

odôvodnenie:

Žalobca sa podaným žalobným návrhom domáhal zaplatenia istiny 490 680,40 Sk s 9 % úrokom z omeškania ročne od 19.11.2004 do zaplatenia a náhrady trov konania. Návrh odôvodnil tým, že v exekúcii, ktorá sa viedla u žalovaného ako súdneho exekútora pod sp.zn. EX 83/99, právny predchodca žalobcu Všeobecná úverová banka a.s. na základe výzvy odporcu, uhradila žalovanému preddavok na úhradu odmeny exekútora a hotových výdavkov vo výške 500 000,- Sk a to bezhotovostným prevodom na účet žalovaného dňa 20.4.1999. Exekúcia sa viedla proti povinnému spoločnosti Agrospol s.r.o. Spišská Nová Ves. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 28.6.2000, postúpil pôvodný veriteľ VÚB a.s. ako postupca žalobcovi ako postupníkovi okrem iných aj svoju splatnú pohľadávku proti povinnému vyplývajúcu z úverových zmlúv č. 4/91 zo dňa 23.12.1991 a č. 1/93 zo dňa 26.2.1993, vymáhanú v exekučnom konaní vedenom žalovaným pod sp.zn. EX 83/99. Žalobca v návrhu poukázal na ustanovenie § 121 ods. 3 zákona č. 40/1964 Zb., § 524 ods. 2 Občianskeho zákonníka tvrdiac, že s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené. V zmysle § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka tvorí pôvodným veriteľom VÚB a.s. zaplatený preddavok príslušenstvo pohľadávky a bolo postúpené spolu s pohľadávkou žalobcovi. Po tom, čo uznesením sp.zn. 4K 196/99 zo dňa 27.10.1999 vyhlásil Krajský súd v Košiciach konkurz na majetok úpadcu - povinného spoločnosti Agrospol s.r.o. Spišská Nová Ves, podal žalobca návrh na zastavenie exekúcie na Exekútorskom úrade v Spišskej Novej Vsi dňa 13.1.2003. Keďže exekútor vo veci nekonal a nepostúpil návrh na zastavenie exekúcie exekučnému súdu, požiadal žalobca o zastavenie exekúcie priamo exekučný súd. Exekučný súd exekučné konanie vedené u žalovaného pod sp.zn. EX 83/99 uznesením č.k. Er 505/99-76 zo dňa 6.10.2004, ktoré nadobudlo právoplatnosť 19.10.2004, zastavil a nerozhodol o trovách exekúcie. Žalovaný do podania návrhu nezúčtoval žalobcovi preddavok na odmenu exekútora a náhradu jeho hotových výdavkov, tento preddavok nevrátil a žalobca tvrdí, že finančné prostriedky minimálne vo výške 490 814,- Sk zadržáva žalovaný bez právneho dôvodu. Na výzvu žalobcu o zúčtovanie preddavku žalovaný žalobcovi oznámil, že zo zaplateného preddavku si stiahol 9 319,60 Sk napriek tomu, že výšku týchto trov žalobca neodsúhlasil a ani nepotvrdil a zbytok preddavku previedol k exekučnému konaniu

EX 275/99. Žalobca žalovanému odpovedal listom zo dňa 4.11.2004, kde výslovne uvádza, že nesúhlasí s prevodom zbytku preddavku a žiada tento zbytok preddavku vrátiť. V ďalšom žalobca poukázal na ustanovenie § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka a ustanovenie § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, keďže žiadal priznať i úroky z omeškania.

Žalovaný účastník namietal premlčanie nároku žalobcu poukazujúc na ustanovenie § 107 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. O žalobnom návrhu žalobcu súd rozhodol rozsudkom č.k. 4C/223/2007-71 zo dňa 13.11.2008 tak, že žalobu žalobcu zamietol a uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanému na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Milana Križalkoviča náhradu trov konania vo výške 19 680,- Sk do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. V dôsledku odvolania žalobcu vo veci rozhodoval Krajský súd v Košiciach, ktorý rozsudkom č.k. 3Co 40/2009-90 zo dňa 29.9.2009 rozsudok súdu prvého stupňa zo dňa 13.11.2008 potvrdil, stotožnil sa s dôvodmi prvostupňového rozhodnutia i s právnou kvalifikáciou. Nárok žalobcu posúdil ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia so záverom, že trojročná objektívna lehota na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia začala plynúť dňa 20.10.2004 a uplynula 20.10.2007. Keďže žalobca podal žalobu na súde prvého stupňa až 19.11.2007, urobil tak po uplynutí premlčacej doby.

V dôsledku mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora SR proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 29.9.2009 sp.zn. 3Co 40/2009 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 13.11.2008 č.k. 4C/223/2007-71, rozhodoval vo veci Najvyšší súd SR, ktorý uznesením sp.zn. 2 M Cdo 19/2010 zo dňa 28.2.2011 zrušil rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 29.9.2009 sp.zn. 3Co 40/2009, rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 13.11.2008 č.k. 4C/223/2007-71 a vec vrátil Okresnému súdu Spišská Nová Ves na ďalšie konanie. V zmysle uznesenia Najvyššieho súdu SR súdom nižšieho stupňa bolo vytknuté, že právny vzťah účastníkov konania, z ktorého bol vyvodzovaný žalobným návrhom uplatnený nárok, považovali za občianskoprávny vzťah, v rámci ktorého žalovaný účastník zodpovedá za bezdôvodného obohatenie, ktoré získal na úkor navrhovateľa. Občianskoprávnymi vzťahmi sú však majetkové vzťahy fyzických a právnických osôb, majetkové vzťahy medzi týmito osobami a štátom, ako aj vzťahy vyplývajúce z práva na ochranu osôb. Pokiaľ tieto občianskoprávne vzťahy neupravujú iné zákony, tieto vzťahy sú upravené normami súkromného práva a sú založené na princípoch právnej rovnosti subjektov. Práva a povinnosti, ktoré sú obsahom právnych vzťahov tejto povahy, vznikajúce na základe prejavov vôle vyplývajúcich z princípu autonómie vôle ich subjektov. Vzťahy, ktoré sú založené na nerovnom právnom postavení ich účastníkov a v ktorých orgány verejnej moci rozhodujú o právach a povinnostiach na báze autoritatívnosti, sú verejnoprávne.

Exekútor v exekučnom konaní vykonáva úlohy štátneho orgánu, ktorému je zverený výkon verejnej (štátnej) moci v rozsahu ustanovenom exekučným poriadkom a subsidiárne občianskym súdnym poriadkom. Preto právny vzťah súdneho exekútora a účastníka exekučného konania sa nemôže považovať za súkromnoprávny vzťah a v danej veci teda nemôže dôjsť na strane exekútora k bezdôvodnému obohateniu v zmysle § 451 Občianskeho zákonníka. Súdu prvého stupňa bolo uložené pred rozhodnutím o žalobe na vydanie bezdôvodného obohatenia vyriešiť otázku, či žalobou uplatnený nárok nevyplýva zo vzťahu zodpovednosti súdneho exekútora za škodu spôsobenú účastníkovi konania v zmysle § 33 ods. 1 Exekučného poriadku. Právne posúdenie zistených skutkových okolností a ich podriadenie pod určitú právnu normu je totiž úlohou súdu a ten pokiaľ rozhoduje o nároku na plnenie na základe skutkových okolností, so zreteľom na povahu ktorých, alebo spôsob opísania ktorých, prichádza do úvahy možnosť podriadenia žalobou uplatneného nároku pod inú hmotnoprávnu normu než je uvedená v žalobe, musí vec právne posúdiť podľa zodpovedajúcej normy bez ohľadu na to, či je v žalobe uvedený (alebo správne uvedený) právny dôvod požadovaného plnenia. Z týchto záverov Najvyššieho súdu SR a právneho názoru vysloveného v rozhodnutí súd vychádzal v ďalšom konaní, keďže tento záver vyjadrený v rozhodnutí 2 M Cdo 19/2010 je pre súd nižšieho stupňa záväzný.

V zmysle § 33 ods. 1 Exekučného poriadku teda súd skúmal predpoklady zodpovednosti súdneho exekútora za škodu spôsobenú účastníkovi konania.

Žalobca v plnom rozsahu zotrval na podanom žalobnom návrhu, preukazoval a argumentoval existenciou základných predpokladov zodpovednosti za škodu žalovaného v zmysle § 33 ods. 1 Exekučného poriadku. Preukazoval existenciu protiprávneho úkonu, vzniku škody a príčinnej súvislosti medzi protiprávnym úkonom a škodou.

Žalovaný prostredníctvom právneho zástupcu žiadal žalobný návrh žalobcu opätovne zamietnuť. Tvrdil, že v prípade, ak by žalobca i preukázal základné predpoklady zodpovednosti žalovaného za škodu v zmysle § 33 ods. 1 Exekučného poriadku a na strane žalovaného by neexistovali žiadne liberalizačné dôvody, naďalej považuje nárok žalobcu za premlčaný a vznáša námietku premlčania.

Súd vo veci rozhodol rozsudkom č.k. 11C/66/2011-157 dňa 31.10.2011 a opätovne návrhu žalobcu vyhovel. V dôsledku odvolania žalovaného účastníka vo veci rozhodoval Krajský súd v Košiciach, ktorý uznesením č.k. 1Co/67/2012-215 zo dňa 24.9.2013 rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Z uznesenia Krajského súdu v Košiciach vyplýva právny záver, že rozhodnutie prvostupňového súdu je predčasné, pretože neboli splnené predpoklady zodpovednosti za škodu a v konaní nebola preukázaná výška škody. Uložil súdu prvého stupňa vyčkat' na rozhodnutie exekučného súdu o trovách exekúcie v exekučnom konaní, v ktorom bol právnym predchodcom žalobcu zložený preddavok na odmenu súdneho exekútora a trovy exekúcie a až po oboznámení sa s jeho obsahom a ustálení výšky škody opätovne posúdiť nárok žalobcu na náhradu škody spôsobenej súdnym exekútorom v súvislosti s jeho činnosťou v exekučnom konaní. Takýto postup súdu prvého stupňa bude aktuálny iba v prípade, ak sa žalobca správne vyporiada s pasívnou hmotnoprávnou legitimáciou v tomto konaní. K námietke žalovaného ohľadom nedostatku pasívnej legitimácie uviedol, že súdny exekútor vykonával činnosť na základe poverenia súdu, z čoho vyplýva, že išlo o exekučnú činnosť podľa 2. a 3. časti exekučného poriadku, teda zjavne sa nejednalo o činnosť podľa 5. časti (§ 193, 194). V nadväznosti na tieto ustanovenia je potrebné vykladať aj otázku pasívnej legitimácie pri nároku na náhradu škody. Z ustanovenia § 33 ods. 1 Exekučného poriadku vyplýva, že priama osobná zodpovednosť je daná iba ak osobitný zákon neustanovuje inak. Týmto osobitným zákonom je zákon č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Ten v ustanovení § 4 ods. 1a (bod 3) určil, že vo veci náhrady škody spôsobenej orgánom verejnej moci podľa zákona č. 233/95 Z.z. koná v mene štátu ministerstvo spravodlivosti a v prípade takejto škody teda nie je pasívne legitimovaný exekútor. Súdu I. stupňa bolo uložené vypořadať sa s hmotnoprávnou legitimáciou žalovaného účastníka v tomto konaní.

Súd opakovane vykonal dokazovanie, oboznámil listinné dôkazy, dal pokyn exekučnému súdu v konaní sp.zn. Er 505/99 v zmysle pokynu Krajského súdu v Košiciach daného uznesením sp.zn. 1Co/67/2012 zo dňa 24.9.2013 rozhodnúť o trovách exekúcie a zistil tento skutkový stav:

Zo spisu Er 505/99 Okresného súdu Spišská Nová Ves mal súd preukázané, že na návrh právneho predchodcu žalobcu VÚB a.s., Mlynské nivy 1, Bratislava, sa proti povinnému Agrospol s.r.o., Hviezdoslavova 495, Spišská Nová Ves viedla exekúcia pre vymozenie istiny 5 423 000,- Sk s príslušenstvom. Na túto exekúciu súd vydal poverenie dňa 13.4.1999 a súčasne zriadil exekučné záložné právo na nehnuteľnosti nachádzajúce sa v k.ú. Hrabušice. V konaní nebolo sporné, že právny predchodca žalobcu na základe výzvy exekútora poskytol žalovanému bezhotovostným prevodom na účet dňa 20.4.1999 preddavok na úhradu odmeny exekútora a jeho hotových výdavkov vo výške 500 000,- Sk. Po oboznámení sa so zmluvou o postúpení pohľadávok uzavretou medzi postupcom VÚB a.s. a postupníkom Slovenskou konsolidačnou a.s. Bratislava dňa 28.6.2000 nebolo sporné, že pohľadávka proti povinnému spoločnosti Agrospol s.r.o. Spišská Nová Ves prešla na žalobcu. V zmysle § 121 ods. 3 a § 524 ods. 2 Občianskeho zákonníka prešla na žalobcu nielen pohľadávka, ale aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené. Z vyššie uvedeného vyplýva, že žalobca ako postupník v exekučnom konaní vedenom u žalovaného pod sp.zn. EX 83/99 získal procesné postavenie oprávneného. V tomto procesnom postavení po tom, čo Krajský súd v Košiciach uznesením sp.zn. 4K 196/99 zo dňa 27.10.1999 vyhlásil konkurz na majetok povinného spoločnosť Agrospol s.r.o. Spišská Nová Ves so sídlom Hviezdoslavova 495, Hrabušice, podal návrh na zastavenie exekúcie na exekútorskom úrade povinného a to dňa 13.1.2003. Keďže exekútor nepredložil návrh oprávneného na zastavenie exekúcie exekučnému súdu, žalobca v procesnom postavení oprávneného požiadal o zastavenie exekúcie priamo exekučný súd a tento exekučné konanie uznesením Er 505/99 zo dňa 6.10.2004 zastavil. Nerozhodol o trovách exekúcie. Uznesenie o zastavení exekúcie nadobudlo právoplatnosť 19.10.2004. Žalobca následne vyzýval exekučný súd, aby doplnujúcim uznesením rozhodol o trovách exekúcie a vrátení preddavku exekútorom, bolo mu však doporučené podanie občianskoprávnej žaloby. Ani na žiadosť žalobcu o trovách exekúcie exekučný súd nerozhodol.

Vzhľadom na to, že vydaním uznesenia o zastavení exekúcie zo dňa 6.10.2004 došlo k právoplatnému skončeniu exekučného konania, podľa vyjadrenia exekučného súdu nemohol už exekučný súd o trovách exekučného konania rozhodovať, čo vyplýva z písomného oznámenia exekučného súdu v spise Er 505/99.

Žalobca sa podaným návrhom domáhal vydania bezdôvodného obohatenia v zmysle § 451 ods.1 a § 451 ods.2 Občianskeho zákonníka. Domáhal sa zaplattenia istiny 490 680,40 Sk s príslušenstvom ako rozdielu medzi poskytnutou výškou preddavku na odmenu exekútora a náhradou jeho hotových výdavkov, po odpočítaní trov exekúcie vyčíslených exekútorom v jeho liste zo dňa 22.10.2004, v ktorom exekútor oznamuje spôsob použitia preddavku a doterajšiu výšku trov exekúcie. Dňa 4.11.2004 žalobca písomným podaním exekútorovi t.j. žalovanému oznámil, že nesúhlasí so spôsobom zúčtovania preddavku a nesúhlasí s tým, aby sumu 490 680,40 Sk previedol k exekučnému konaniu EX 275/99.

Keďže právne posúdenie zistených skutkových okolností a ich podriadenie pod určitú právnu normu je úlohou súdu a je vylúčené v zmysle uznesenia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 2 M Cdo 19/2010 zo dňa 28.2.2011, aby súd posúdil právny vzťah účastníkov konania ako vzťah bezdôvodného obohatenia, ktorý je upravený normami súkromného práva, súd posúdil tento právny vzťah účastníkov konania ako vzťah verejnoprávny, ktorý je založený na nerovnom právnom postavení účastníkov a v ktorom orgán verejnej moci, v tomto prípade exekútor, rozhoduje o právach a povinnostiach účastníkov na báze autoritatívnosti. Dospel k záveru, že na tento právny vzťah je potrebné aplikovať ustanovenie § 33 ods. 1 Exekučného poriadku.

Následne súd skúmal v zmysle § 33 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z.z. v platnom znení, či sú splnené predpoklady za škodu spôsobenú žalovaným ako exekútorom pri výkone exekučnej činnosti.

Podľa § 33 ods. 1 Exekučného poriadku, ak osobitný zákon neustanovuje inak, exekútor zodpovedá za škodu tomu, komu ju spôsobil on alebo zamestnanec v súvislosti s činnosťou podľa tohto zákona.

Základnými prvkami vzťahu zodpovednosti za škodu sú protiprávny úkon, spôsobenie škody a príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a škodou. V tomto prípade žalovaný ako súdny exekútor nebol oprávnený previesť zostatok poskytnutého preddavku na inú exekúciu bez súhlasu oprávneného. K takémuto postupu ho neoprávňujú žiadne právne predpisy a navyše konal vo vedomom rozpore s vôľou žalobcu, ktorý dostatočne určito vyjadril žalovanému svoj nesúhlas s takýmto postupom. Žalovaný zadržal zostatok poskytnutého preddavku neoprávnené, proti vôli vlastníka peňažných prostriedkov, ktoré tvorili preddavok, čím sa dopustil protiprávneho úkonu. Pokiaľ mal úmysel žalovaný zabezpečiť trovy inej exekúcie preddavkom, mal o to oprávneného požiadať v zmysle § 197 ods. 1 Exekučného poriadku a v prípade, ak by s tým oprávnený nesúhlasil, mohol súd na návrh exekútora v zmysle § 33 ods. 1 Exekučného poriadku exekúciu zastaviť. Sankciou za nezaplattenie preddavku je zastavenie exekúcie a žalovaný ako exekútor nemal právo previesť zostatok preddavku z jednej exekúcie na druhú pokiaľ sa tak výslovne s oprávneným nedohodol. Navyiac žalobca dal do pozornosti súdu tú skutočnosť, že exekútor použil zostatok preddavku z exekučného konania Er 505/99 na zabezpečenie trov inej exekúcie, ktorú nevedol pre vymoženie pohľadávky Slovenskej konsolidačnej a.s., ale pre vymoženie pohľadávky iného oprávneného.

Ďalším predpokladom zodpovednosti za škodu je spôsobenie škody. Škodou treba rozumieť majetkovú ujmu, ktorá spočíva v zmenšení majetku poškodeného, pričom po vykonanom dokazovaní nebolo sporné, že žalobcovi vznikla škoda rovnajúca sa výške rozdielu medzi poskytnutým preddavkom a skutočnými trovami exekúcie, ktoré bol povinný žalobca znášať. Uznesením č.k. Er 505/99-99 zo dňa 17.1.2014 exekučný súd rozhodol o trovách exekúcie tak, že trovy exekúcie exekútorovi K.. K. Š. - v tomto konaní žalovanému účastníkovi nepriznal. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 20.2.2014. Teda žalobcovi vznikla škoda vo výške 500 000,-- Sk, čo je suma 16 596,95 eur rovnajúca sa celému zloženému preddavku.

Ďalším predpokladom zodpovednosti za škodu je príčinná súvislosť, ktorá spočíva v tom, že za predpokladu, ak by žalovaný splnil svoju zákonnú povinnosť a vrátil žalobcovi nespotrebovanú časť preddavku na trovy exekúcie, nedošlo by k zmenšeniu majetku a teda ku vzniku škody na strane žalobcu. Z vyššie uvedeného vyplýva, že škoda vznikla výlučne konaním žalovaného a teda je daná príčinná súvislosť medzi konaním žalovaného a vzniknutou škodou. Exekútor sa tejto zodpovednosti nemôže zbaviť na rozdiel od pôvodného znenia ustanovenia § 33 ods. 1 Exekučného poriadku, ktorý poznal zbavenie sa zodpovednosti (liberalizáciu). Súčasné znenie ustanovenia § 33 ods. 1 Exekučného poriadku bolo účinné v čase zastavenia exekúcie Er 505/99 i v čase, kedy exekútor t.j. žalovaný podaním zo dňa 22.10.2004 žalobcovi oznámil, že zo zaplatteného preddavku 500 000,-- Sk si stiahol 9 319,60 Sk a zbytok preddavku previedol k exekučnému konaniu EX 275/99.

Súd konštatuje, že v konaní boli preukázané všetky predpoklady zodpovednosti za škodu žalovaného ako exekútora v zmysle § 33 ods. 1 Exekučného poriadku vrátane výšky škody, ktorú tvorí v tomto prípade celý poskytnutý preddavok exekútorovi 500 000,-- Sk t.j. 16 596,95 eur. Žalobca po rozhodnutí exekučného súdu zo dňa 17.1.2014 v konaní Er 505/99 nerozšíril žalobný návrh o rozdiel medzi pôvodne uplatňovaným nárokom 16 287,60 eur (490 680,40 Sk) t.j. o sumu 309,35 eur a zotrval na podanom návrhu v plnom rozsahu. Naďalej sa domáhal priznania peňažného plnenia vo výške 16 287,60 eur s 9 % úrokom z omeškania ročne od 19.11.2004 do zaplatenia a náhrady trov konania.

Vzhľadom na námietku nedostatku pasívnej legitimácie žalovaného účastníka, ktorá bola týmto žalovaným účastníkom vznesená a pokyn Krajského súdu v Košiciach daný uznesením sp.zn. 1Co/67/2012, ktorým bolo uložené skúmať pasívnu legitimáciu účastníka v tomto konaní s prihliadnutím na ustanovenie § 33 ods. 1, 4 Exekučného poriadku a zákon č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, súd bol povinný v tomto konaní zisťovať, či pasívne legitimovaným účastníkom je exekútor JUDr. Jozef Šváb.

Žalovaný účastník tvrdí, že pasívne legitimovaným účastníkom konania má byť Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti SR, keďže žalovaný súdny exekútor vykonával činnosť na základe poverenia súdu a šlo o exekučnú činnosť podľa 3. a 4. časti exekučného poriadku. Z ustanovenia § 33 ods. 1 exekučného poriadku vyplýva, že priama osobná zodpovednosť exekútora je daná iba ak osobitný zákon neustanovuje inak. Týmto osobitným zákonom je zákon č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej funkcie. Ten v ustanovení § 4 ods. 1a bod 3 určil, že vo veci náhrady škody spôsobenej orgánom verejnej moci (za ktorú považuje aj škodu spôsobenú súdnym exekútorom pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu) podľa zákona č. 233/1995 Z.z. koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti SR. V takomto prípade by nebol pasívne legitimovaný žalovaný ako súdny exekútor. Právne postavenie exekútora je determinované tým, že vykonáva úlohy orgánu verejnej (štátnej) moci a z tohto dôvodu sa naňho vzťahujú iné kritéria než na právne postavenie subjektov, ktoré nevykonávajú verejnú moc. Exekútor vykonáva v zásade úlohy štátneho orgánu a z toho vyplýva aj to, že jeho právne postavenie, práva a povinnosti a obmedzenia zákon ustanovuje v úzkej spojitosti s týmto osobitným postavením. V exekučnom konaní exekútor vykonáva úlohy štátneho orgánu, ktorému je zverený výkon verejnej resp. štátnej moci v rozsahu ustanovenom exekučným poriadkom a subsidiárne občianskym súdnym poriadkom. Zverený výkon štátnej moci upravuje aj samotná práva úprava v § 5 ods. 2 a z toho dôvodu sa na súdneho exekútora pri výkone exekučnej činnosti vzťahuje aj právny režim náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Pri realizácii úkonov exekučného konania nie je súdny exekútor nositeľom základných práv a slobôd, ale naopak ako predstaviteľ verejnej moci sa podieľa na plnení pozitívneho záväzku štátu v súvislosti s realizáciou základných práv účastníkov konania.

Avšak čo sa týka postavenia súdneho exekútora v súvislosti s rozhodovaním súdu o trovách exekúcie a o jeho odmene je jeho postavenie odlišné. Exekučný poriadok v ustanovení § 37 ods. 1 priznáva súdnemu exekútorovi postavenie účastníka konania, ak súd rozhoduje o trovách exekúcie. Trovami exekúcie sú podľa ustanovenia § 200 ods. 1 Exekučného poriadku odmena exekútora, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času pri vykonávaní exekúcie. Pokiaľ ide o postavenie súdneho exekútora vo vzťahu k rozhodovaniu o trovách konania, je považovaný za osobu vykonávajúcu slobodné povolanie, ktorá má ekonomický záujem na priebehu a výsledku exekučného konania. Súdno-exekútorská činnosť vykonáva ako slobodné povolanie a aj ako podnikateľskú činnosť na účely tvorby zisku. V tomto prípade žalovaný ako exekútor v zmysle § 197 ods. 2 Exekučného poriadku požadoval od oprávneného primeraný preddavok na odmenu a náhradu výdavkov, ktorý mu bol dňa 20.4.1999 aj uhradený. Exekučné konanie bolo ukončené zastavením a to uznesením č.k. Er 505/99-76 zo dňa 6.10.2004, ktoré nadobudlo právoplatnosť 19.10.2004 a súd nerozhodol o trovách exekúcie. Po zastavení exekučného konania bol exekútor v postavení účastníka konania povinný preddavok zúčtovať. Keďže uznesením o zastavení exekúcie nebolo rozhodnuté o trovách exekúcie, v zmysle pokynu daného uznesením Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 1Co/67/2012 o trovách exekúcie rozhodol exekučný súd uznesením č.k. Er 505/99-99 zo dňa 17.1.2014 a exekútorovi trovy exekúcie nepriznal. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 28.2.2014. Žalobca po právoplatnosti tohto uznesenia predložil súdu výzvu adresovanú exekútorovi na bezodkladné zúčtovanie a vrátenie poskytnutého preddavku. Táto výzva je datovaná dňom 21.5.2014. Do dňa pojednávania preddavok žalobcovi vrátený nebol.

Teda v tomto postavení exekútor nevykonával úlohy štátneho orgánu, ktorému bol zverený výkon verejnej moci a tým, že preddavok nevrátil, spôsobil žalobcovi škodu. Súd preto tvrdí, že žalovaný účastník je pasívne legitimovaný v tomto konaní, v ktorom si žalobca uplatnil pôvodne vydanie bezdôvodného obohatenia a ktoré následne bolo kvalifikované ako náhrada škody v zmysle § 33 ods. 1 Exekučného poriadku. Je potrebné uviesť, že k rozhodnutiu o trovách exekúcie došlo po právoplatnosti uznesenia o zastavení exekúcie, kedy už exekútor nevykonával úlohy štátneho orgánu, ktorému bol zverený výkon verejnej moci v rozsahu ustanovenom exekučným poriadkom, čím exekútor stratil poverenie na vykonávanie exekučnej činnosti resp. poverenie zaniklo právoplatnosťou uznesenia o zastavení exekúcie. Z týchto dôvodov súd neuznal námietku žalovaného vo vzťahu k nedostatku pasívnej legitimácie tvrdiac, že pasívne legitimovaným v tomto konaní je práve žalovaný, ktorý nespôsobil škodu pri výkone samotnej exekučnej činnosti, na ktoré mu bolo vydané poverenie podľa tretej a štvrtej časti exekučného poriadku, ale spôsobil škodu ako osoba vykonávajúca slobodné povolanie, ktorá má ekonomický záujem na priebehu a výsledku exekučného konania, ako osoba, ktorá prijala preddavok vo výške 500 000,- Sk a po rozhodnutí o trovách exekúcie v exekučnom konaní preddavok žalobcovi nevrátila. Súd takéto konanie exekútora považuje za úmyselné konanie, za ktoré nemôže niesť zodpovednosť štát v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., § 4 ods.1a bod 3.

Po tom, čo boli preukázané všetky predpoklady žalovaného pre zodpovednosť za škodu v zmysle § 33 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z.z. a súd konštatoval, že nárok žalobcu uplatnený žalobným návrhom je odôvodnený, tomuto návrhu čo do uplatneného nároku na zaplatenie istiny 16 287,60 eur v plnom rozsahu vyhovel.

V závere súd uvádza, že je potrebné, aj keď za iných okolností, sa vyporiadať s námietkou premlčania, ktorú v priebehu celého konania vznášal žalovaný účastník. S prihliadnutím na ustanovenie § 100 ods. 1, § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka súd konštatuje, že nárok žalobcu nie je premlčaný. Žalobca sa ako poškodený o škodu dozvedel právoplatnosťou uznesenia v konaní Er/505/99 zo dňa 17.1.2014, ktoré bolo žalobcovi doručené dňa 10.2.2014. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 28.2.2014 a dňom nasledujúcim po právoplatnosti uznesenia o nepriznaní trov exekúcie exekútorovi začala plynúť premlčacia lehota na uplatnenie peňažného nároku na náhradu škody.

Žalobca si uplatnil i úroky z omeškania vo výške 9 % ročne od 19.11.2004 do zaplatenia. O týchto úrokoch z omeškania súd rozhodol v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády SR č. 85/1995 Z.z. v platnom znení, podľa ktorého výška úrokov z omeškania o 5 percentuálnych bodov vyššia, ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Začiatok plynutia lehoty na priznanie úrokov z omeškania zodpovedá právoplatnosti uznesenia sp.zn. Er 505/99 zo dňa 17.1.2014, ktorým exekučný súd rozhodol o trovách exekúcie tak, že exekútorovi tieto trovy nepriznal. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 28.2.2014, teda lehota na priznanie úrokov z omeškania začala plynúť 1.3.2014. Ku dňu 1.3.2014 bola diskontná sadzba 0,25 %, teda súd priznal žalobcovi úroky vo výške 5,25 % a v prevyšujúcej časti súd návrh žalobcu čo do uplatnených úrokov zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a priznal žalobcovi, ktorý mal v konaní úspech, celkovú náhradu trov konania vo výške 1 589,61 eur. Náhrada trov konania pozostáva zo zaplateného súdneho poplatku 977,29 eur t.j. 24.442,- Sk a poplatku z odvolania vo výške 977,29 eur, teda spolu náhrada trov konania za súdne poplatky predstavuje 1.954,58 eur. Ďalej náhrada trov konania pozostáva z náhrady za cestovné na pojednávania dňa 23.6.2011, 31.10.2011 s 29.5.2014. Na dopravu bolo použité osobné motorové vozidlo Škoda Octavia 1,6i, EČ: BA 214 NL s priemernou spotrebou 7,2 l/100 km pri použití 95 oktánového benzínu. Náhrada cestovného za účasť na pojednávaní dňa 23.6.2011 bola priznaná vo výške 210,80 eur. Zástupca žalobcu prešiel vzdialenosť z Bratislavy do Spišskej Novej Vsi a späť t.j. $365 \times 2 = 730$ km, spotrebované PHM $730/100 \times 7,2 = 52,56$ litrov, suma za pohonné hmoty 1,469 eur/liter; $52,56 \times 1,469 = 77,21$ eur. Náhrada za amortizáciu podľa opatrenia MPSVR SR č. 632/2008 vydaného na základe zákona č. 283/2002 Z.z. - $0,183 \text{ eur} \times 730 = 133,59$ eur. Cestovné za účasť na pojednávaní konanom dňa 31.10.2011 bola priznaná vo výške 211,33 eur. Zástupca žalobcu prešiel vzdialenosť Bratislava - Spišská Nová Ves a späť t.j. $365 \times 2 = 730$ km, spotrebované PHM $730/100 \times 7,2 = 52,56$ litrov, suma za pohonné hmoty 1,479 eur/liter; $52,56 \times 1,479 = 77,74$ eur. Náhrada za amortizáciu podľa opatrenia MPSVR SR č. 632/2008 vydaného na základe zákona č.283/2002 Z.z. - $0,183 \text{ eur} \times 730 = 133,59$ eur.

Cestovné za účasť na pojednávaní konanom dňa 29.5.2014 bolo priznané vo výške 112,90 eur. Zástupca žalobcu prešiel vzdialenosť Bratislava - Spišská Nová Ves a späť t.j. $365 \times 2 = 730$ km, spotrebované PHM $730/100 \times 7,2 = 52,56$ litrov, suma za pohonné hmoty 1,509 eur/liter; $52,56 \times 1,509 = 79,31$ eur. Náhrada za amortizáciu podľa opatrenia MPSVR SR č. 632/2008 vydaného na základe zákona č.283/2002 Z.z. - $0,183 \text{ eur} \times 730 = 133,59$ eur.

Spolu náhrada za cestovné na tri pojednávania konané 23.6.2011, 31.10.2011 a 29.5.2014 predstavuje cestovné vo výške 635,03 eur, k čomu je potrebné pripočítať súdne poplatky vo výške 1 954,58 eur a konečná výška trov žalobcu spočívajúca v cestovných nákladoch a nákladoch na úhradu súdnych poplatkov predstavuje sumu 2 589,61 eur. Žalobca predložil súdu kópiu technického preukazu motorového vozidla Škoda Octavia EČ: BA 214 NL, aj fotokópie pokladničných blokov o zakúpení pohonných hmôt zo dňa 23.6.2011, 31.10.2011 a 28.5.2014. Je potrebné uviesť, že žalobca si neuplatnil náhradu trov konania za účasť na pojednávaní sp.zn. 4C 223/2007 dňa 13.11.2008.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/95 Zb., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.